

Informatika Könnyedén

Ingyenes PDF magazin

1. Évfolyam 1. Szám

Megjelenés ideje: 2020. december 11.

Szerkesztő: Hatala István

<https://informatikakonnyeden.hu/>

Tartalomjegyzék

Figyelj oda, hogy mit osztasz meg a közösségi oldalakon.....	2
Keresőmező visszaállítása ikonná a Windows 10 tálcán.....	4
Vezérlőpult nézetének beállítása.....	8
Felébresztés alvó módból – billentyűzet és egér tiltása.....	10
Facebook Messenger – melléklet hibaüzenet értelmezése.....	14
Amikor Windows 10 nem akar leállni, hanem kijelentkezik frissítés után.....	15
Jogi nyilatkozat.....	18

Figyelj oda, hogy mit osztasz meg a közösségi oldalakon

Idén bevezetésre került a GDPR Adatvédelmi irányelvek Magyarországon is, amely nem csak az online és digitális világban jelentenek kötelezettséget, de a mindennapi életben is (főleg szolgáltatói oldalon).

A GDPR elsődleges célja a felhasználó személyiségi jogainak és adatainak védelme, valamelyest meghatározott keretek közé szorítva kényszerítve a különböző szolgáltatókat stb., arra, hogy megfelelő módon tárolják és kezeljék az adatainkat. Például: ne hagyja az asztalon az önéletrajzunkat a titkárnő, míg elmegy kávézni egy olyan épületben, ahol nincs porta szolgálat sem...

Gyakran találkozom olyan megosztott tartalmakkal közösségi oldalakon, amelyek még laikus szemmel nézve is biztosan megsértene több hatályban lévő jogszabályt, amely akár meglehetősen súlyos jogkövetkezéssel járhat.

A közösségi oldalak egy része, mint Facebook is, azért mert részben zárt tartalom megosztásra ad lehetőséget, vagyis csak regisztrált és bejelentkezett felhasználók számára, attól még az valamilyen szinten mégis nyilvános tartalommegosztásnak számít, hiszen bárki számára elérhető.

A leginkább hétköznapi esetek, amelyekkel találkoztam manapság:

Egyre divatosabb autós eseményrögzítő kamerákkal készített felvételek megosztása, amelyben forgalomban résztvevő sokszor szabálytalankodó autósoknak nincs kitakarva a rendszáma. Akármennyire is szabálytalan dolgot mutat be a felvétel, mégis több hibát is elkövet az, aki egy ilyen felvételt közzétesz.

Több, 2019-ben megjelent internetes cikkben is olvasható:

"Magyarországon jelenleg nincs olyan jogszabály, amely kifejezetten tiltaná vagy engedélyezné az autós kamerák használatát. Nincs egységes, konkrét szabályozás a fedélzeti autós kamerákra és azok használatára vonatkozóan, mindezek ellenére jogsértést követ el az, aki ezeket használja. Ez a jogsértés a képmáshoz fűződő jog és a személyes adatokhoz fűződő jogok sérelme, de ez nem érhető tetten addig, míg a felvételt az autós nem teszi közzé, például az interneten vagy nem használja fel semmilyen eljárás során"

Idézet forrása:

<https://oroszhirek.hu/2019/03/07/legali-s-magyarorszagon-az-autos-kamera-hasznalata/>

Az autós forgalomban látni lehet olyan példákat is, amikor a gépjárművezető egyik kezében az okostelefont tartva videót készít, ami nem csak balesetveszélyes de szabálytalan is...

Legnagyobb problémát tehát a felvétel nyilvános közzététele jelenti adatvédelmi és személyiségi jogokat tekintve.

Nemrég mesélték nekem, hogy nem is gondolnánk, hogy a közterületen való multimédiás felvétel készítésén túl, még a magán ingatlanon lévő biztonsági kamerák elhelyezésének is komoly szabályozása van, azt sem lehet csak ész nélkül alkalmazni...

Az eddig leírtakból következik az is, hogy minden olyan egyszerű „mosolygós selfie” megosztása is már megkérdőjelezhető, amelyen más személyek is szerepelnek rajta jól felismerhető módon.

Például egy egyszerű fényképpel a más rajta szereplő személyek adott időben és helyen való tartózkodása is visszakövethető...

Természetesen különbség van nagyságrendben tartalomtól függően ezen esetek között.

Míg egy egyszerű esetben valaki meglátja magát egy fényképen, amin épp csukva van a szeme és nem tetszik neki, kérheti a képet megosztó személytől, hogy távolítsa el a képet, majd az egész véget is ér. Mégis mi van egy komolyabb szabálytalankodást bemutató videó esetében? Súlyos esetben akár a személy még ha nem is közszereplő, vagy politikai személy, a maga világában akár szinte élete végéig tartó megbélyegzésben részesülhet, így a rossz hír keltése már ismét egy újabb bűncselekmény.

Az ilyen megosztások alatt lévő kommentekben gyakran elhangzik nagy nyilvánosság előtt becsület csorbítására alkalmas kifejezés – amelynek szintén lehetnek komoly jogkövetkezményei.

Ezen közösségi felbolydulások akár önbíráskodáshoz is fajulhatnak, ami igen komoly dolog még akkor is, ha az például egy újabb nyilvános megszégyenítés akár csak egy iskolai folyosón tanítási szünetben.

Amikor valaki talál például egy személyi igazolványt, és minden adat kitakarása nélkül közzéteszi az arról készült fényképet jó szándékúan, az is nagyon megütheti a bokáját,

de rossz esetben a tulajdonosnak is „okozhat sok fejfájást”...

A különböző talált tárgyakról készült fényképek megosztása a jó szándék mellett, feltételezhetően ismerethiány miatt a legtöbb esetben nem a megfelelő módon történik, hiszen ezeket a tárgyakat kötelező leadni a helyi Önkormányzatok ügyfélszolgálatán!

Javaslom, mielőtt hirtelenkedve bármit megosztasz, gondold végig többször is, hogy valóban jót teszel-e, és nem veszélyezteted azzal saját vagy a másik ember biztonságát, stb...

A talált személyes iratok bármely Kormány Hivatalban leadhatók, és ők valóban gondoskodnak arról, hogy eljusson a tulajdonosához, és ez igaz az forgalmi rendszámokra is.

Minden olyan szabálysértés, amely szerinted intézkedést követel, azt ne a közösségi oldalon oszd meg és várd a „nép haragját”, hanem ha szükségét érzed, tegyél hivatalos feljelentést a megfelelő szervnél.

Esetleg, ha példaként szeretnél bemutatni pár videót, képet vagy egyebet a közösségi oldalakon, azért, hogy az tanulsággal szolgáljon másoknak, akkor minimum takard

ki a rendszámot, arcokat, egyéb adatokat. Viszont, ha nem tudod mi megfelelő eljárás, a legjobb, ha leírod szavakkal az esetet névtelen szereplőkkel! Persze ehhez vened kell a fáradságot, hogy megfogalmazd értelmesen a mondandód, és több időbe fog telni egy „megosztás” gomb megnyomásánál...

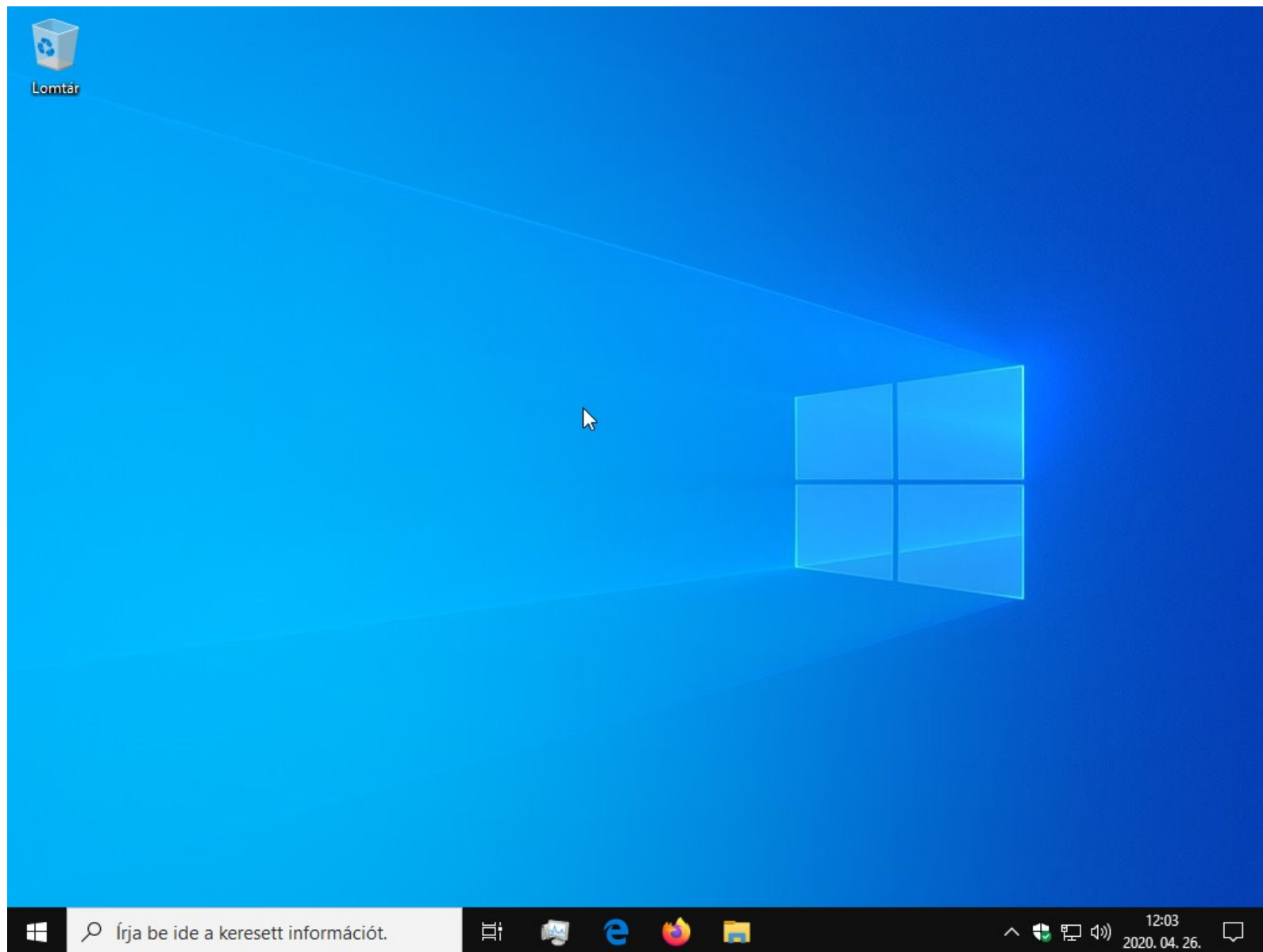
Fontos megjegyezni a félreértések elkerülése végett, hogy minden amit e bejegyzésben megemlítek, azok elsősorban példák arra vonatkozóan, hogy sokkal bonyolultabb kérdéskörrel van szó jogi és egyéb magánéletbeli vonatkozásban is, mint azt elsőre gondolnánk. Mindemelllett egyik példám, vagy megfogalmazásom sem kezelendő alapvető tényként, hiszen nem soroltam fel semmilyen jogi hivatkozást, és alátámasztást sem. Ezen irányú ismereteim vegyes forrásokból származnak, és akit érdekel a téma, vagy meg szeretne bizonyosodni bármilyen információ jelen időben való helyességéről, az bármikor megteheti a megfelelő szerveknél, Intézmények információs irodájában, vagy akár ingyenes jogi tanácsadáson túl a fizetős jogi szaktanácsadásig bárhol...

Keresőmező visszaállítása ikonná a Windows 10 tálcán

Windows 10 tálcán lévő keresőikon a fejlesztések során, az egyik frissítést követően automatikusan átalakult egy meglehetősen széles keresőmezőre. Alapvető probléma ezzel a keresőmezővel, hogy rengeteg helyet elfoglal a tálcán, teljesen feleslegesen!

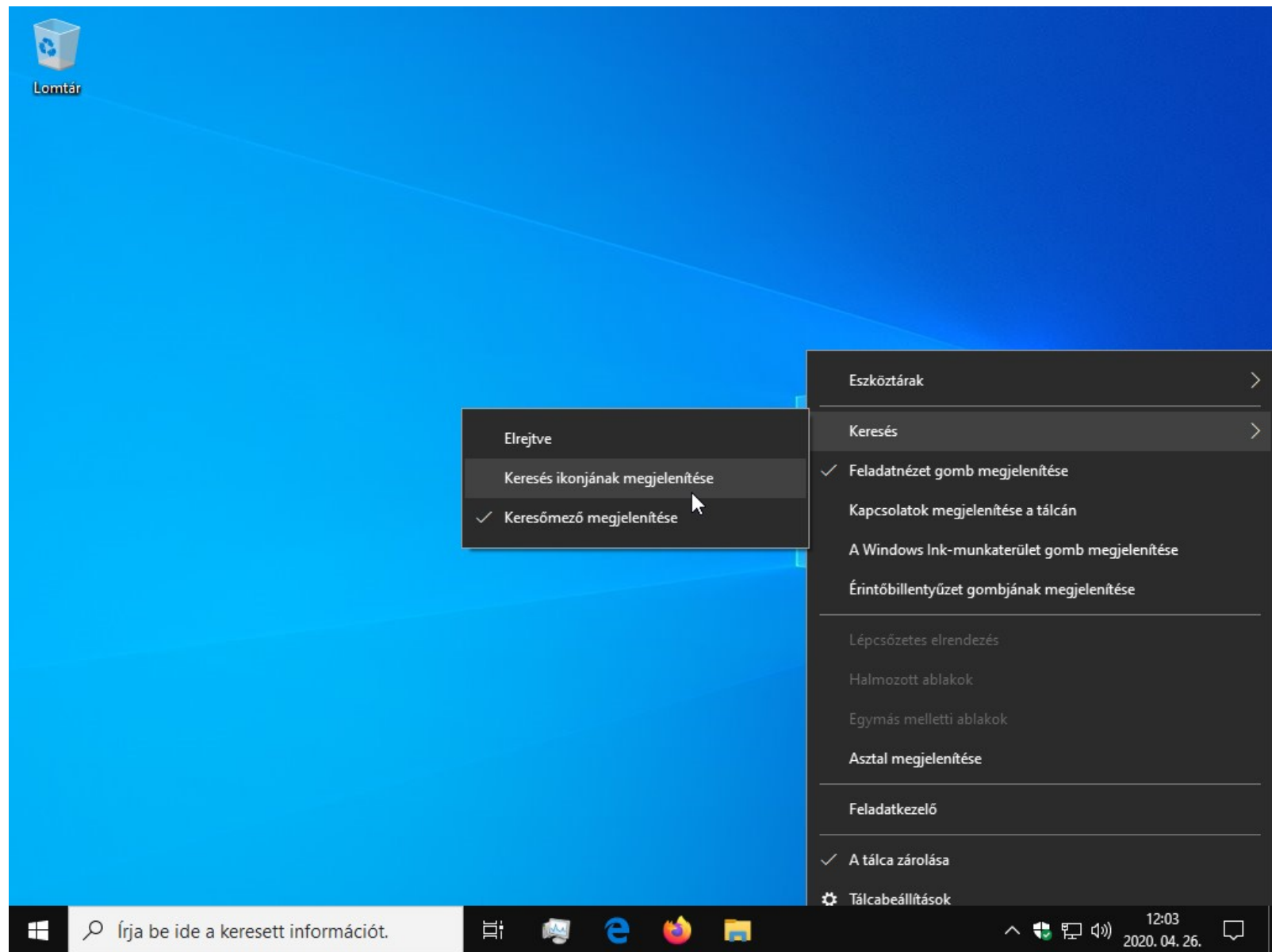
Megfigyeltem sok helyen, hogy az emberek ezt a sávot meg sem próbálják eltüntetni, viszont ha rákérdezek a dologra kiderül, hogy nekik is nagyon zavaró a megléte!

Lehetőség van a teljes eltüntetésre is, illetve visszaalakításra egyszerű ikonná.

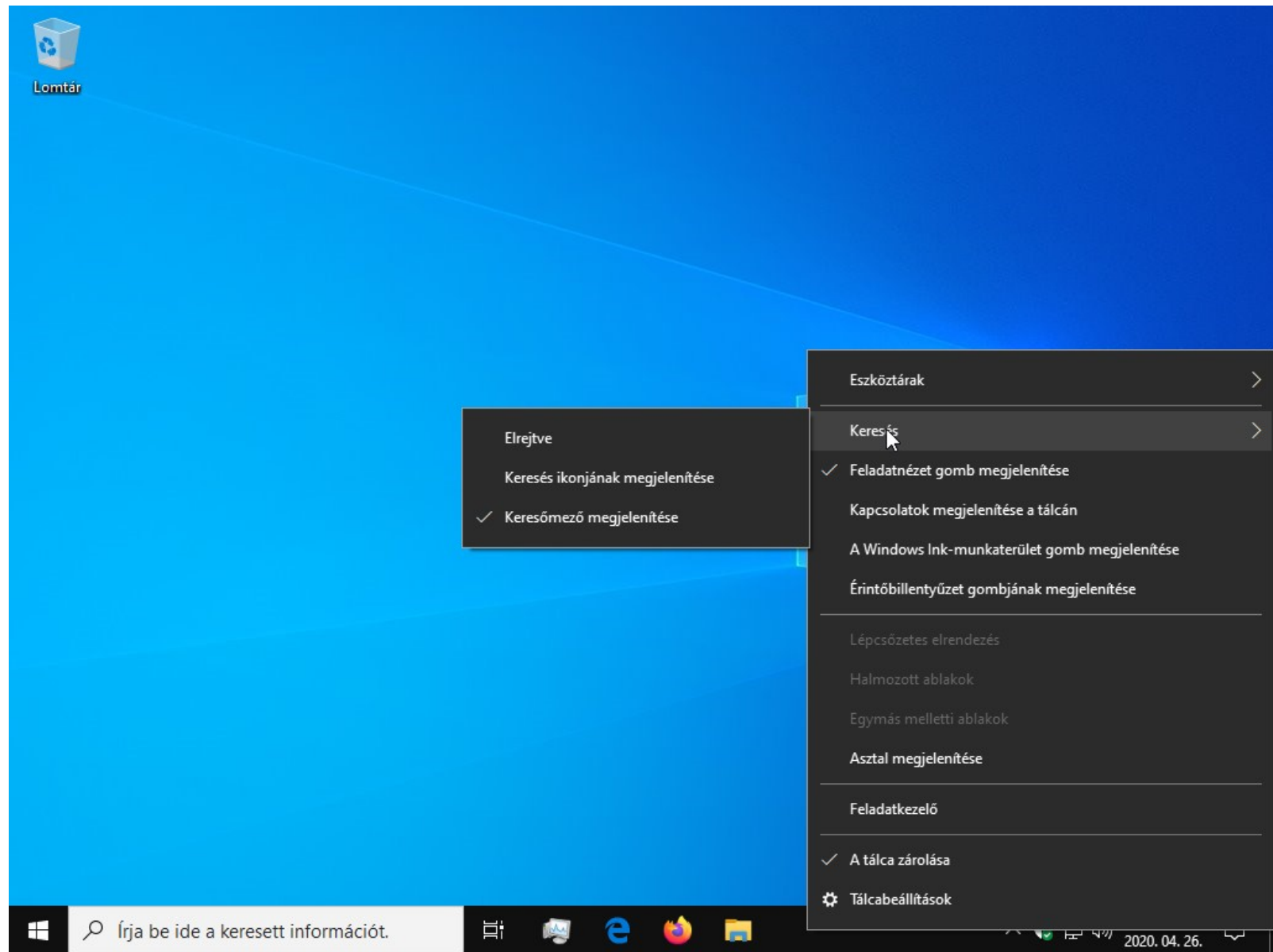

Természetesen ez is rendkívül egyszerű folyamat:

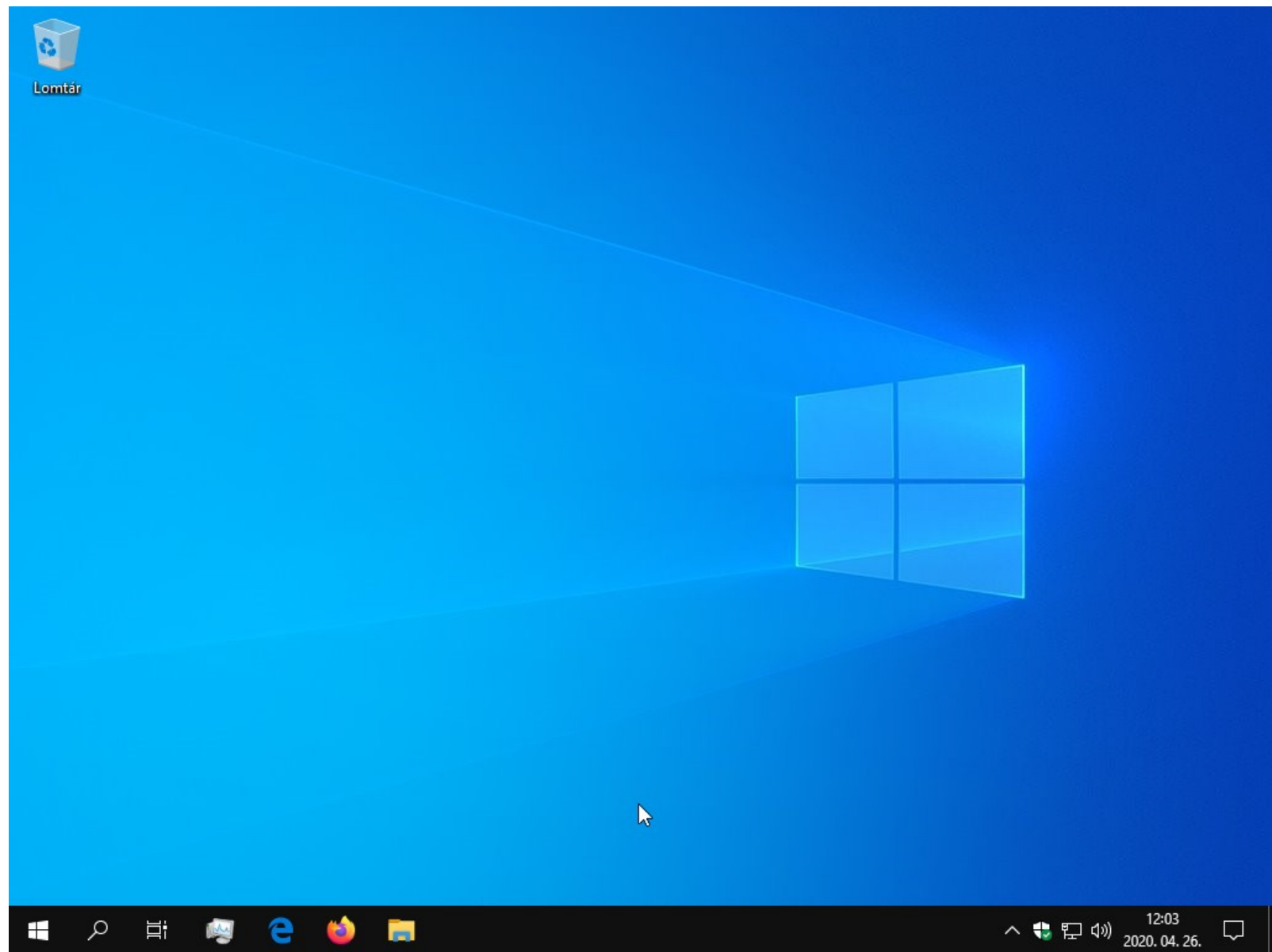
A tálca "semleges" részén kattints egyet jobb egérgombbal, majd a megjelenő menüben kattints (bal egérgombbal) a "**Keresés**" menüpontra. *Ekkor megjelenik egy almenü.*

Az alapértelmezett "Keresőmező megjelenítése" lehetőség helyett kattints (bal egérgombbal) a "**Keresés ikonjának megjelenítése**" lehetőségre.

Ezt követően ismét csak egy egyszerű kereső ikon fog helyet foglalni a tálcán.

Igény esetén bármikor visszaállíthatod az előző állapotot, vagy akár teljesen el is tüntetheted a keresést az "Elrejtve" lehetőséget választva...

Vezérlőpult nézetének beállítása

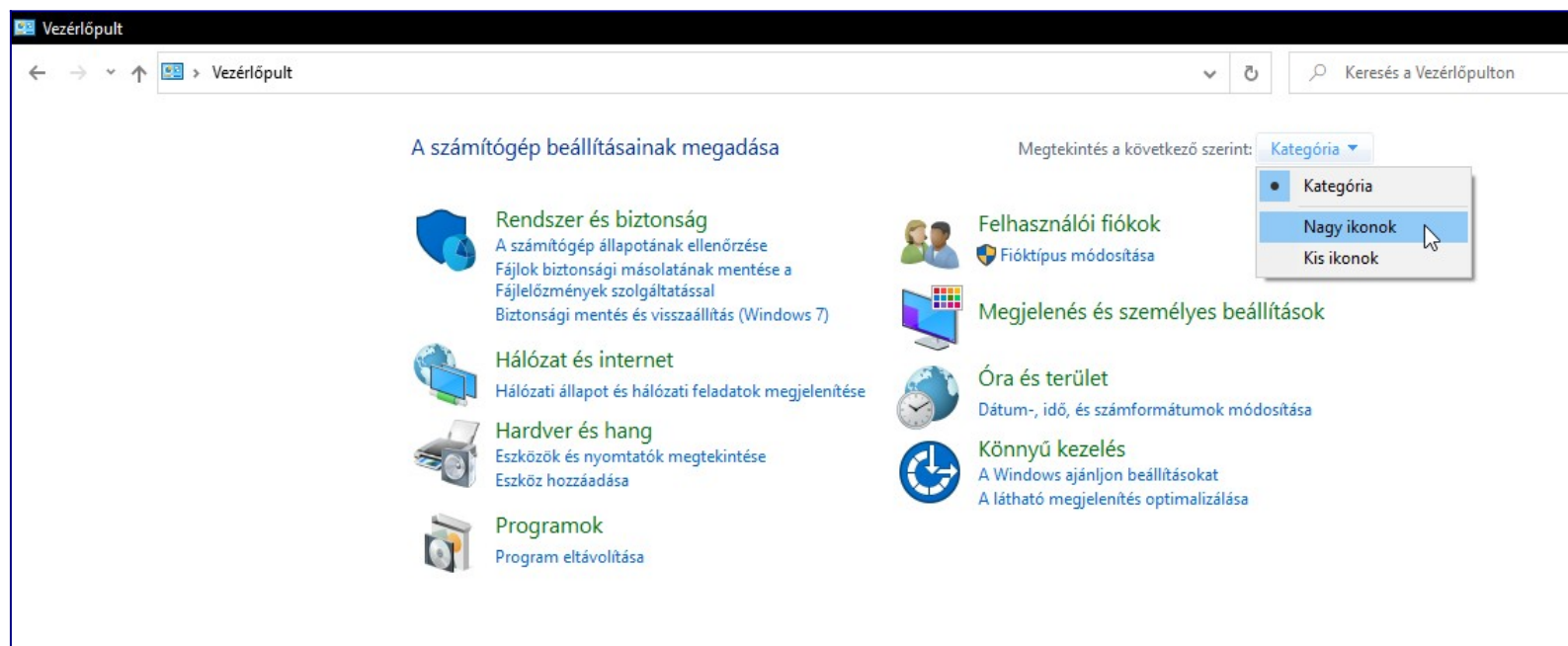
A Windows operációs rendszer beállításainak nagy része, elsősorban a Vezérlőpultból érhető el. *(Valamint jelenleg is, folyamatosan tart az egyes beállítási lehetőségeknek a Gépházba való átszervezése...)*

A Vezérlőpultnak két fő nézete van, a kategóriákra bontott és a minden vezérlőpultelem nézet.

Magam részéről az utóbbit preferálom, mert kevesebb mélységet kell bejárni és sokkal könnyebben megtalálok minden szükséges dolgot. Ebből kifolyólag ezt a nézetet alkalmazva készíték el minden leírást is.

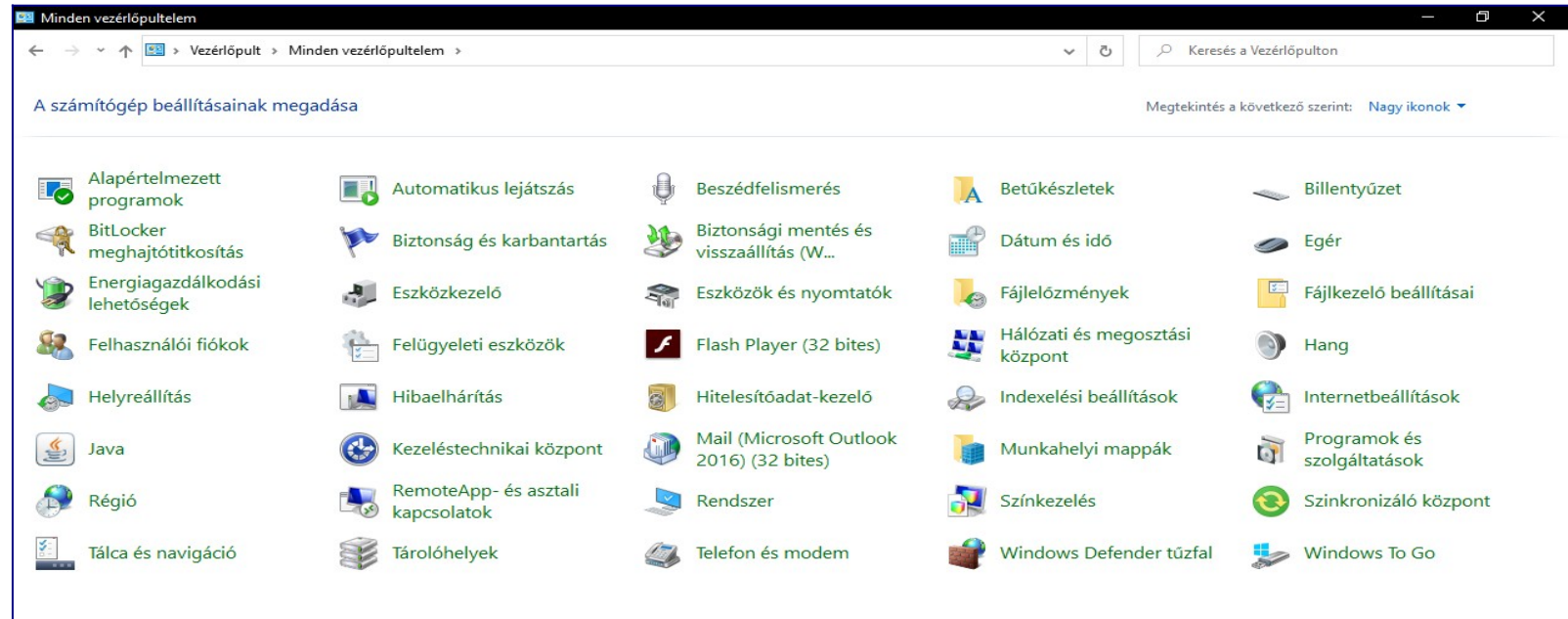
A Windows viszont alapértelmezett módon a kategorizált nézetet adja be, így javaslom ezt te magad is állítsd át minél előbb, mert sokkal könnyebben fogsz tudni boldogulni a beállítások megtalálásával.

A "Megjelenítés a következő szerint" szakasz után lévő legördülő menüre kattints rá bal egérgombbal, majd kattints a "**Nagy ikonok**" lehetőségre.

Ezt követően, már a
"Minden vezérlőpultelem" nézet
lesz látható számodra.

Vannak esetek, amikor valamilyen művelet közben a Vezérlőpult visszavált az eredeti kategória nézetre, ekkor ne ijedj meg, egyszerűen a fenti beállítást ismét hajtsd végre.

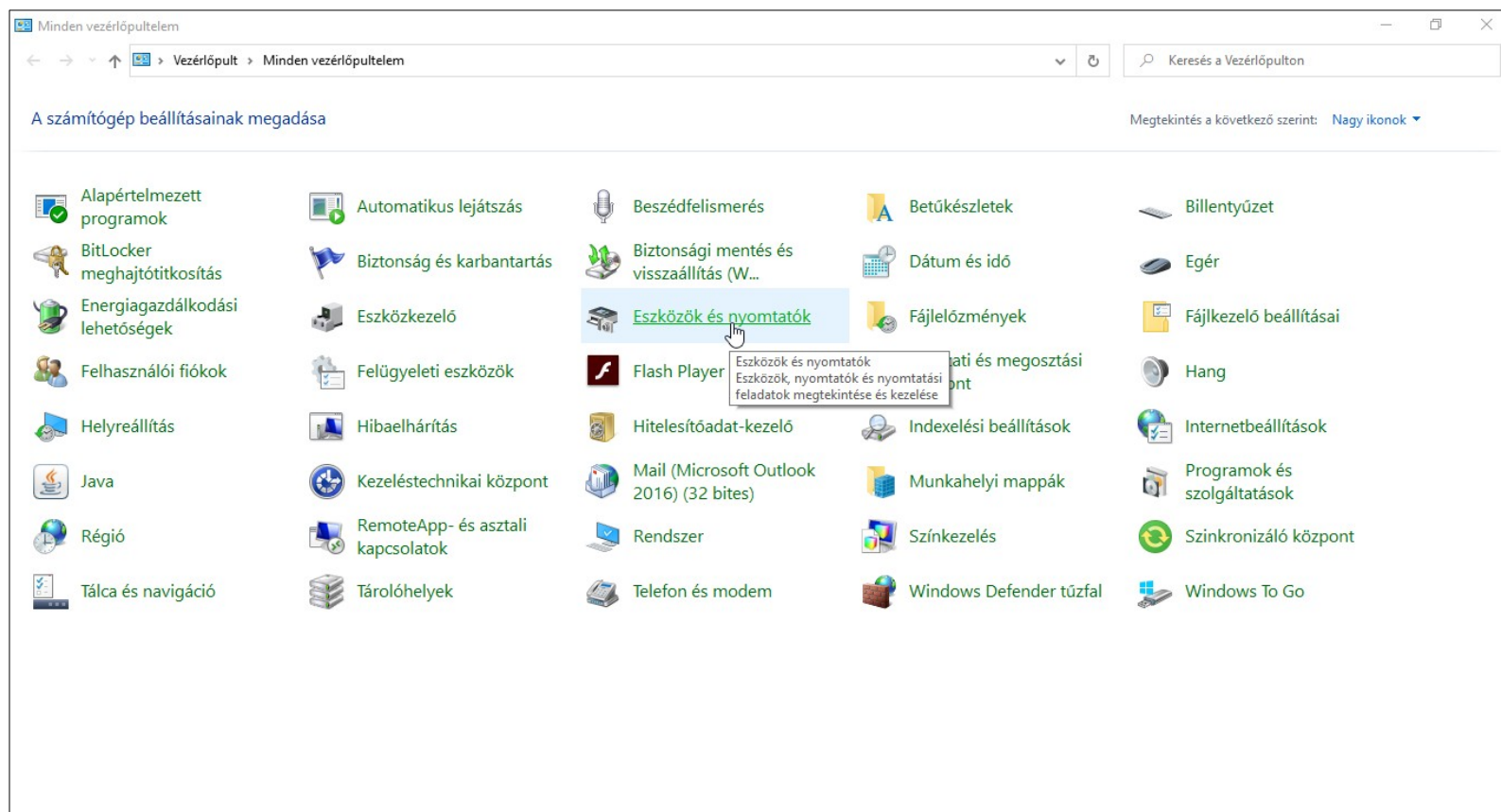

Felébresztés alvó módból – billentyűzet és egér tiltása

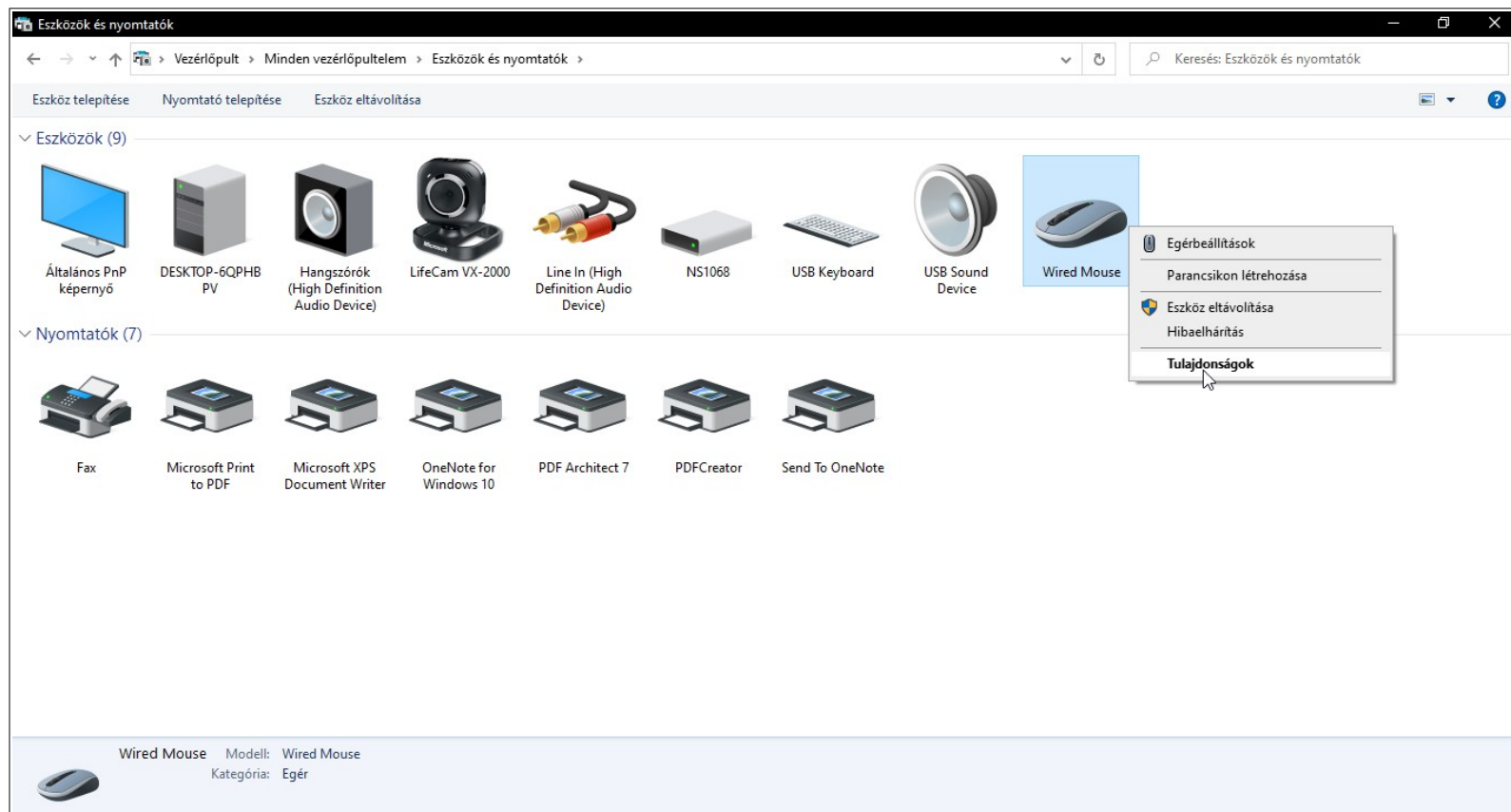
Olykor elég zavaró tud lenni, amikor a számítógép alvó módból a legkisebb eseményre is visszatér. Például attól, hogy az egér véletlenül meg lett mozdítva, vagy a billentyűzeten egy gomb meg lett nyomva.

Windows 10 esetén az alábbi módon lehet letiltani, hogy egyes eszközök felébresszék a számítógépet:

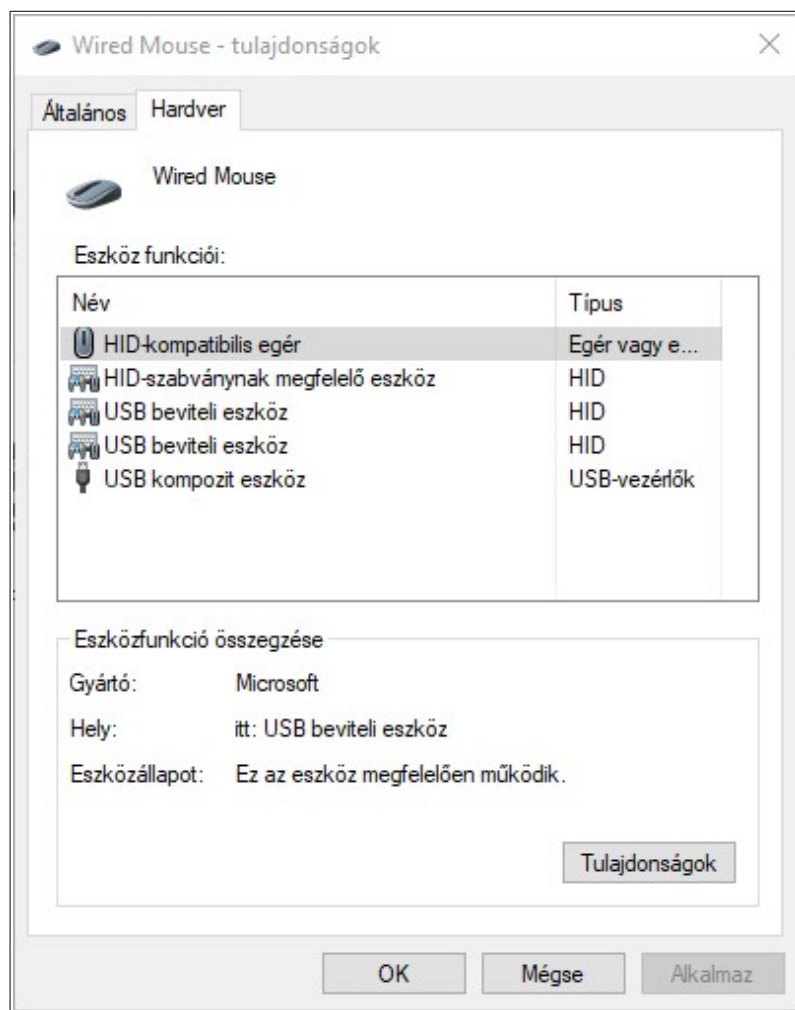
Nyisd meg a **Vezérlőpultot**, majd azon belül menj az **”Eszközök és nyomtatók”** részbe.

Itt válaszd ki azt a beviteli eszközt, amelyre vonatkozóan le szeretnéd tiltani a felébresztési műveletet. Például az egeret. Pontosabban, az adott eszköz ikonján nyomj jobb egérgombot, majd a megjelenő környezeti menüben a **Tulajdonságok** lehetőségre kattintsd bal egérgombbal.

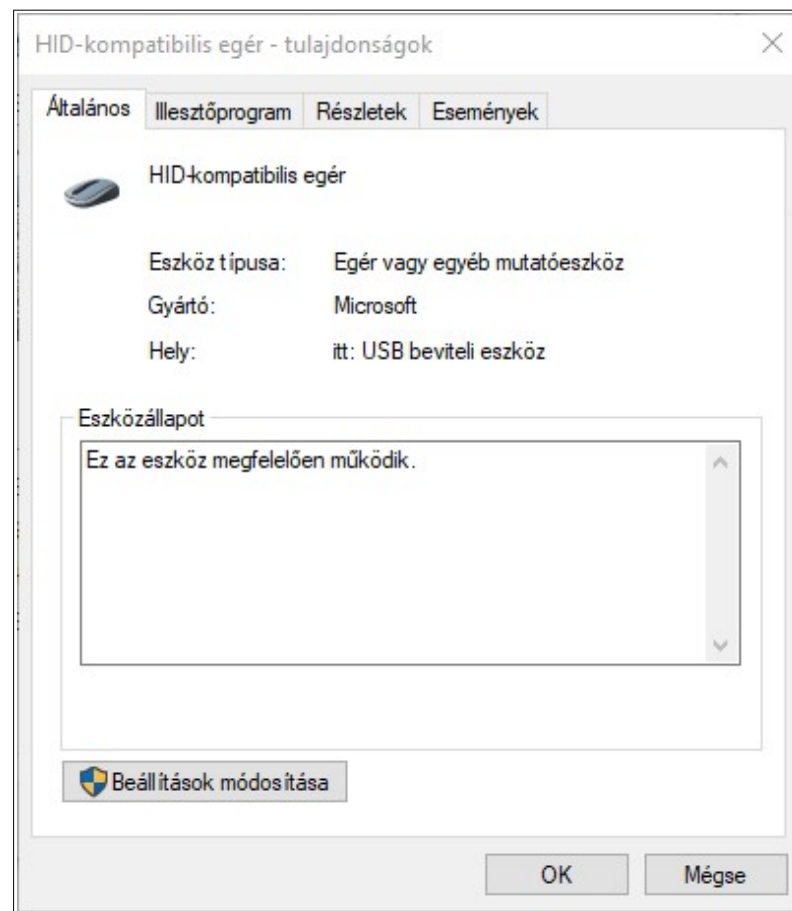

A megjelenő ablakban, kattints a **Hardver** fülre, majd alul a listában válaszd ki magát a fizikai eszközt (itt első elem), aztán kattints lent a **Tulajdonságok** gombra.

Ekkor ismét egy újabb ablak jelenik meg, amelynek **Általános** lapfülén belül kattints a **Beállítások módosítása** gombra.

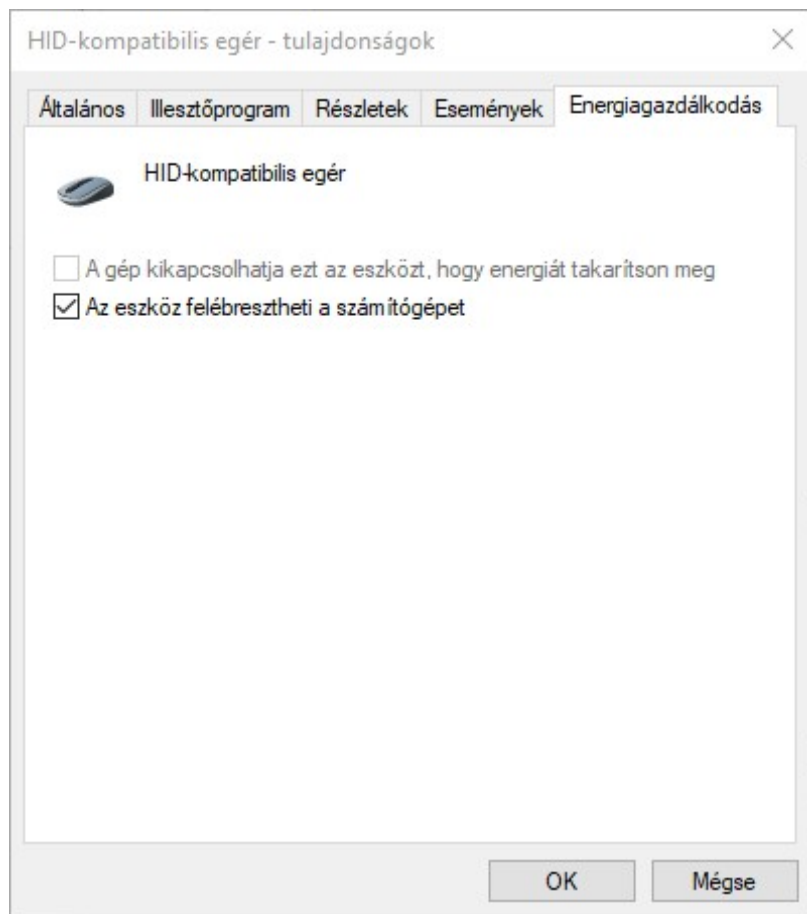
Amennyiben nem rendszergazda fiókot használasz, add meg annak jelszavát.

Ekkor az ablak eltűnik és megjelenik helyette ugyan az, csak bővített lehetőségekkel.

Az újonnan megjelenő ablakban válaszd az **Energiagazdálkodás** lapfület.

Vedd ki a pipát az **“Az eszköz felébresztheti a számítógépet”** feliratú lehetőség előtt, majd kattints az **OK** gombra. Végül zárd be az összes megnyitott ablakot.

Nálam első próbálkozásra ez a beállítás azt hozta eredményül, hogy alvó módba helyezve a számítógépet az egér mozgására nem ébredt fel, de az egér gombjainak megnyomására viszont igen. Igazából már ez is nagy előrelépés volt, de a számítógép leállítását, majd újra elindítását követően már az egér gombjainak megnyomására sem ébredt fel a számítógép!

Magam részéről a billentyűzettel is elvégeztem ezt a beállítást, így csak a számítógép bekapcsológombjának megnyomására tér vissza alvó módból.

Facebook Messenger – melléklet hibaüzenet értelmezése

Facebook Messengerben küldött privát üzenet eredményeképpen, a címzettnél gyakran előfordul az alábbi értesítés:

“A melléklet nem érhető el.”

“A mellékletet törölték, vagy a láthatósági beállításai miatt nem nézheted meg.”

A melléklet nem érhető el.

A mellékletet törölték, vagy a láthatósági beállításai miatt nem nézheted meg.

A Facebookon tartalom megosztáskor, vagy fotóalbum beállításainál is lehetőség van arra, hogy a létrehozó tulajdonos meghatározza azokat a személyeket, akik láthatják az adott tartalmat. Ez a leggyakrabban például családi képekre vonatkozó korlátozást jelent, biztosítva azt, hogy a képek ne kerüljenek véletlenül sem idegenek kezébe, jó esetben...

Amennyiben valaki, akinek joga van megtekinteni a például megosztott képeket, továbbítja egy ismerősének, aki nincs az engedélyezett listáján, az természetes módon a fenti hibaüzenetet fogja megkapni.

A másik láthatóságot szabályzó eset az, amikor egy tartalmat valaki egy zárt csoportban oszt meg. Nyilván való az, hogy aki nem tagja a csoportnak annak nincs lehetősége az ott megosztott dolgokat megtekinteni. Tehát, ha valaki tagja egy zárt csoportnak és az ott

megosztott tartalmat szintén privát üzenetben elküldi egy ismerősének, aki nem tagja a csoportnak az természetesen nem fogja tudni megtekinteni.

Ez mindkét esetben normális jelenség, hiszen ha nem így lenne, akkor a privát üzenetben való elküldéssel megkerülhetőek lennének a tartalom láthatóságát szabályzó beállítások.

A Facebook kezdőlapján ömlesztve jelennek meg a különböző tartalmak, amelyeket az általad követett ismerőseid, kedvelt oldalak, vagy azon csoportokban lévő személyek osztanak meg amelyeknek tagja vagy. Tehát megosztott tartalmak forrása között jelentős különbség van...

Ezért nagyon fontos az, ha privát üzenetben továbbítasz egy megosztást, **ellenőrizd** annak forrását!

Ki és hol osztotta meg az adott tartalmat...

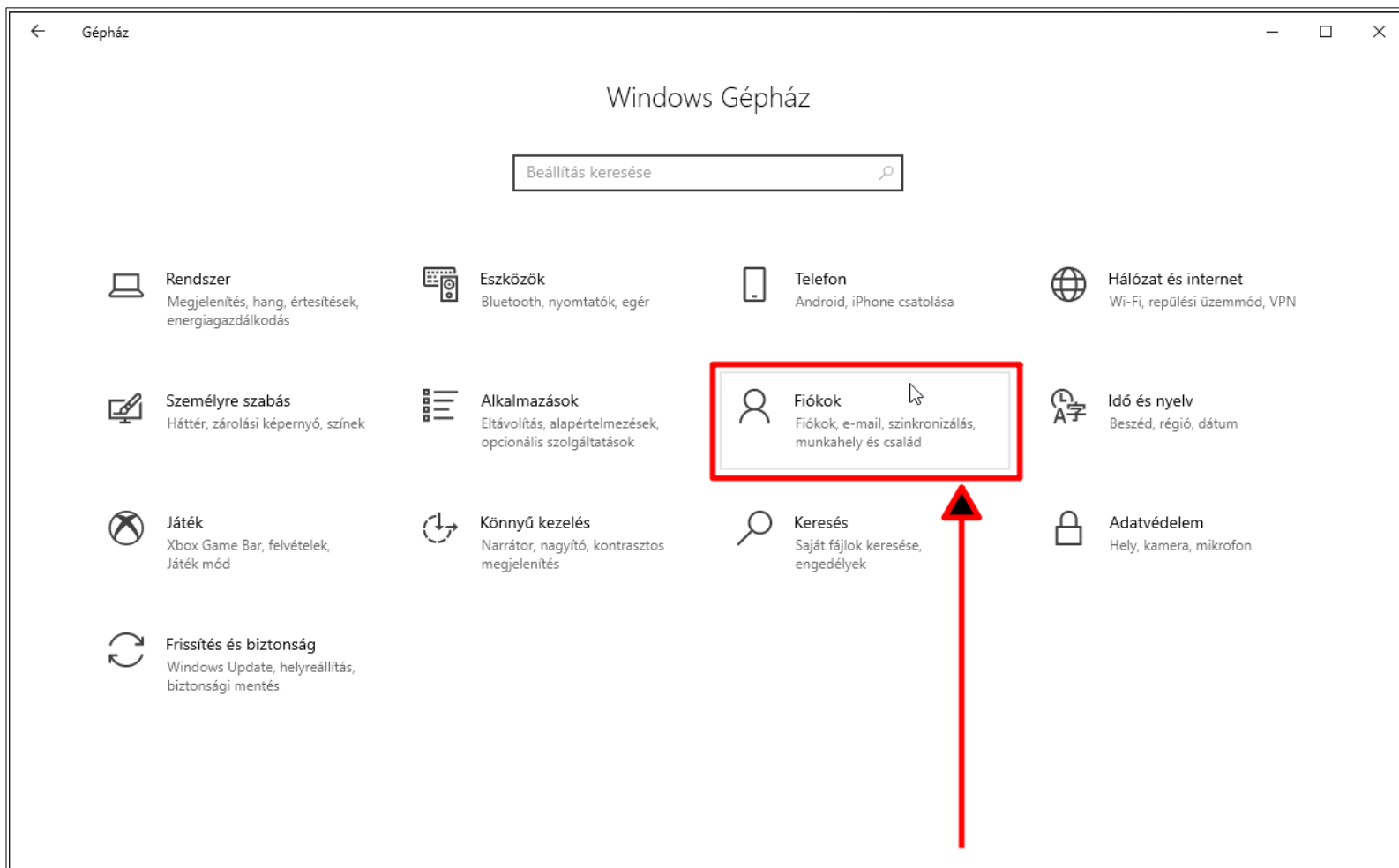
Amikor Windows 10 nem akar leállni, hanem kijelentkezik frissítés után

A Windows 10 frissítései sajnos elég gyakran hoznak igen váratlan hibákat...

Ezek közül egy újabb gyöngyszem az a jelenég, amikor a rendszerfrissítést követően nem akar leállni a számítógép, hanem egyszerűen csak kijelentkezik a felhasználói fiókból.

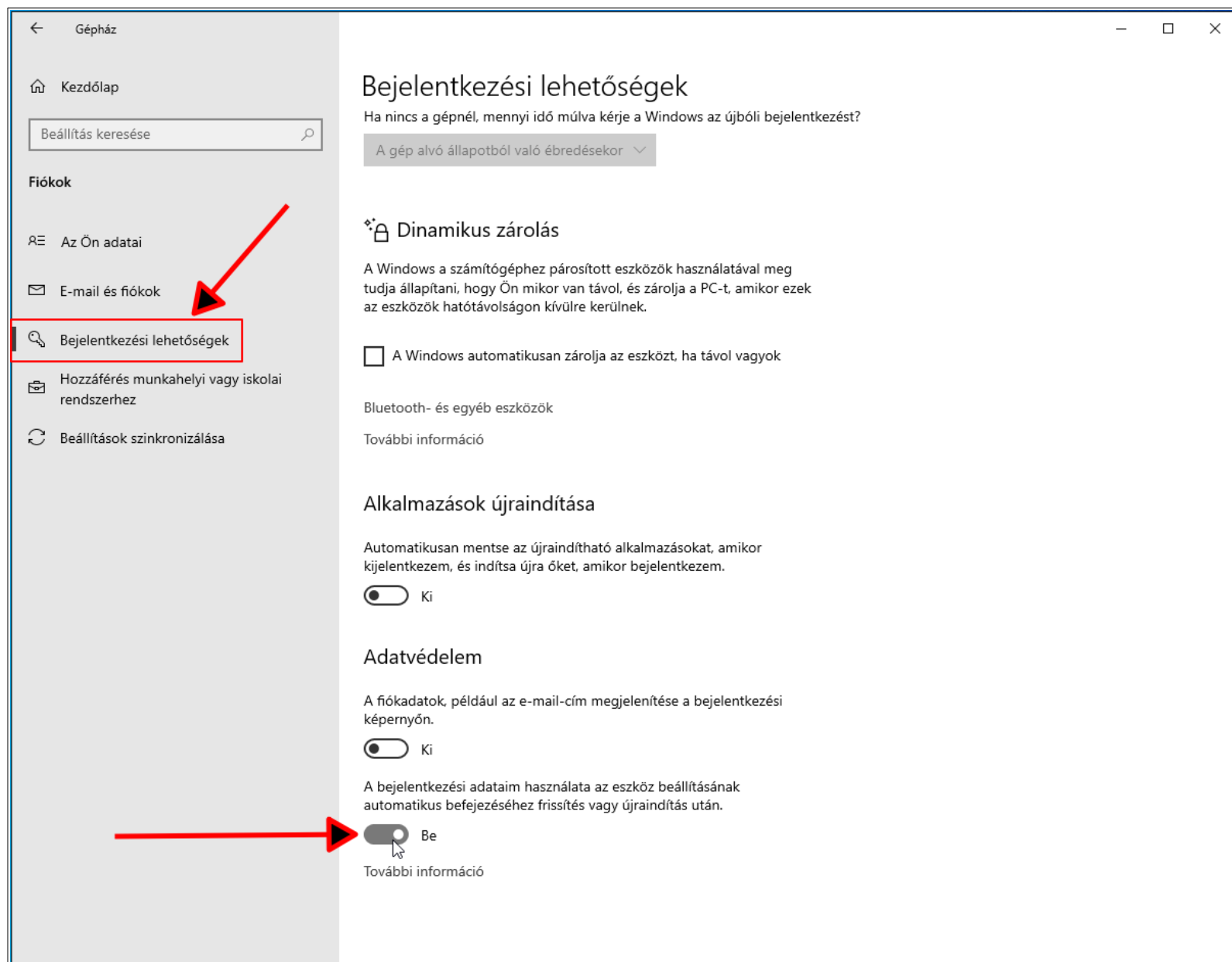
Egy egyszerű beállítással orvosolható ez a probléma:

Nyisd meg a **Gépházat**, majd bal egérgombbal kattints a **”Fiókok”** lehetőségre.

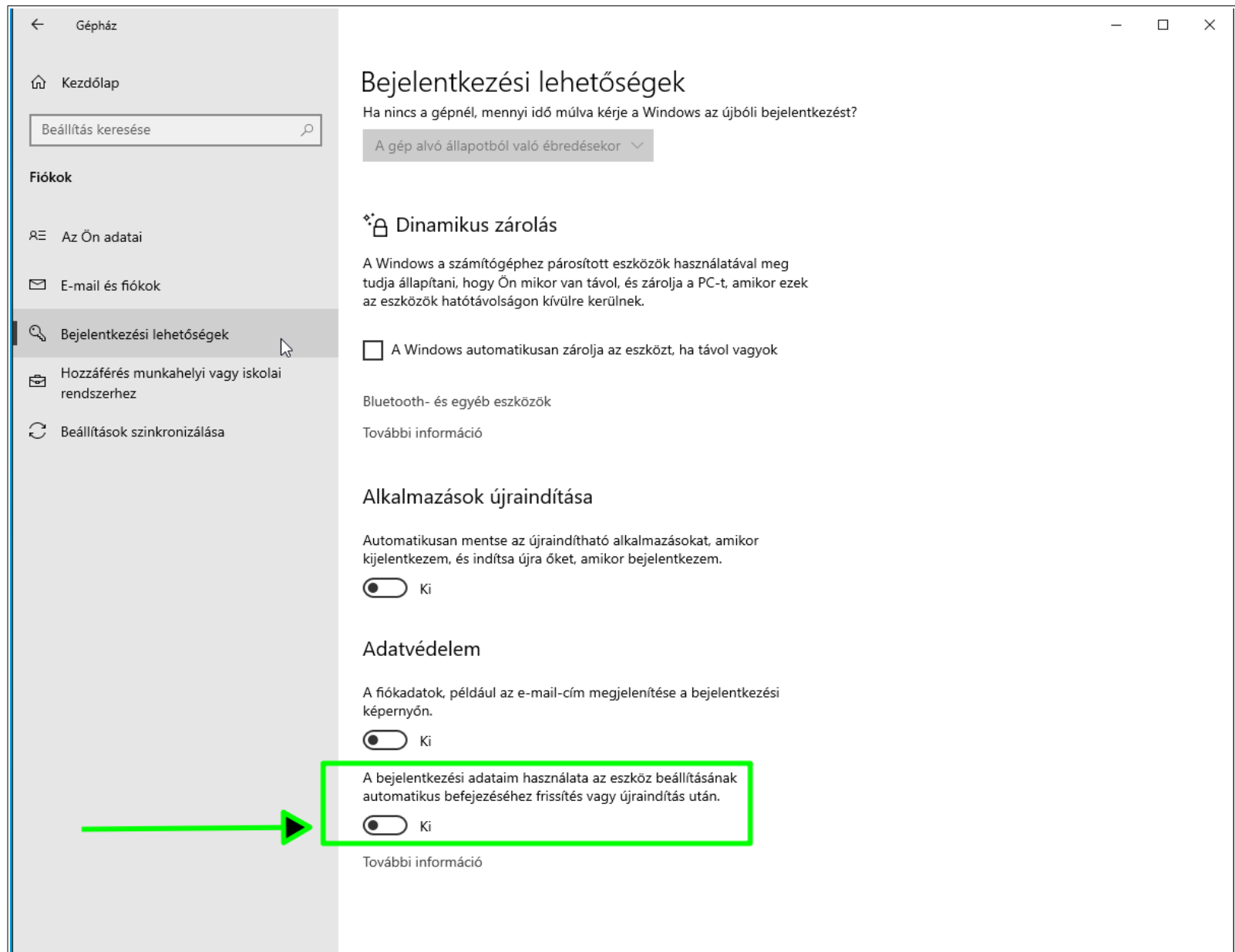

Ezt követően bal oldalt kattints a **“Bejelentkezési lehetőségek”**-re, majd jobb oldalt görgess le az **“Adatvédelem”** szakaszhoz.

Végül kapcsold ki a **“A bejelentkezési adataim használata az eszköz beállításainak automatikus befejezéséhez a frissítés vagy újraindítás után”** opciót.

Ezzel készen is vagy, le fogod tudni állítani a számítógépet a megszokott módon.

The screenshot shows the Windows Settings application in Hungarian. The left sidebar contains a navigation menu with the following items: 'Gépház' (Home), 'Kezdőlap' (Start), 'Beállítás keresése' (Search settings), 'Fiókok' (Accounts), 'Az Ön adatai' (Your info), 'E-mail és fiókok' (Email and accounts), 'Bejelentkezési lehetőségek' (Login options), 'Hozzáférés munkahelyi vagy iskolai rendszerhez' (Access to work or school networks), and 'Beállítások szinkronizálása' (Sync settings). The 'Bejelentkezési lehetőségek' option is selected and highlighted. The main content area is titled 'Bejelentkezési lehetőségek' (Login options) and contains the following settings:

- Bejelentkezési lehetőségek**
Ha nincs a gépnél, mennyi idő múlva kérje a Windows az újbóli bejelentkezést?
A gép alvó állapotból való ébredésekor
- Dinamikus zárolás**
A Windows a számítógéphez párosított eszközök használatával meg tudja állapítani, hogy Ön mikor van távol, és zárolja a PC-t, amikor ezek az eszközök hatótávolságon kívülre kerülnek.
 A Windows automatikusan zárolja az eszközt, ha távol vagyok
- Bluetooth- és egyéb eszközök**
További információ
- Alkalmazások újraindítása**
Automatikusan mentse az újraindítható alkalmazásokat, amikor kijelentkezem, és indítsa újra őket, amikor bejelentkezem.
 Ki
- Adatvédelem**
A fiókadatok, például az e-mail-cím megjelenítése a bejelentkezési képernyőn.
 Ki
- A bejelentkezési adataim használata az eszköz beállításának automatikus befejezéséhez frissítés vagy újraindítás után.**
 Ki
- További információ

A green arrow points from the left sidebar to the 'Bejelentkezési lehetőségek' option, and a green box highlights the last setting, 'A bejelentkezési adataim használata...'. The window title bar at the top right shows standard Windows window controls (minimize, maximize, close).

Jogi nyilatkozat

Az Informatika könnyedén egy ingyenesen terjesztett PDF (Portable Document Format) magazin.

Az Informatika könnyedén Magazin továbbiakban „Magazin”-ként kerül említésre.

A Magazin szerkesztője és tulajdonosa Hatala István.

A Magazinban található tartalmak mind szabadon felhasználhatóak, viszont a benne közzétett tartalmakért sem a szerkesztő(k), sem a szerző(k) nem vállalnak semmilyen felelősséget. Bármely szöveges, képi vagy egyéb tartalom, amely a Magazinban megtalálható iránymutató jelleggel szerepel, így az összes tartalomra vonatkozik az, hogy mindenki csak saját felelősségére alkalmazza, utánozza, vegye alapul bármilyen formában.